

KONVENTA Nr. 81

Konventa qe ka te beje me Inspektimin e Punës ne industri e tregeti

Data e hyrjes ne fuqi: 7 prill 1950

Konferenca e Përgjithëshme e Organizatës Ndërkombëtare të Punës,
E thirrur në Gjenevë nga Këshilli Drejtues i Zyrës Ndërkombëtare të Punës, dhe

Mbledhur në Sesionin e 30-të të saj më 19 Qershor 1947, dhe

Pasi ka vendosur mbi miratimin e propozimeve të caktuara në lidhje me Organizimin e Inspektimit të Punës në industri e tregëti, që është pika e katërtë të rendit të ditës së Sesionit, dhe

Duke vendosur që këto propozime të marrin formën e një Konvente ndërkombëtare,

Miraton më 11 Korrik 1947, konventën e mëposhtme që mund të quhet si Konventa e Inspektimit të Punës, 1947

Pjesa I

Inspektimi i punës në industri

Neni 1

Çdo Anëtar i Organizatës Ndërkombëtare të Punës për të cilin Konventa është në fuqi do të mbajë një sistem të inspektimit të punës në ambientet e punës industriale.

Neni 2

1. Sistemi i inspektimit të punës në ambientet industriale do të zbatohet për të gjitha vendet e punës në lidhje me të cilat kushtet ligjore që lidhen me ambientin e punës si edhe mbrojtjen e punëtorëve gjatë punës, janë vendosur nga inspektorët e punës.

2. Ligjet e aktet nenligjore kombëtare mund të përjashtojnë sipërmarrjet e minierave e transportit ose pjesë të tyre nga zbatimi i kësaj Konvente.

Neni 3

1. Funkcionet e sistemit të inspektimit të punës do të jënë:

a) të sigurojë zbatimin e ligjeve që lidhen me kushtet e punës e

mbrojtjen e punëtorëve gjatë punës, që lidhen me orët, pagat, sigurinë, shëndetin, mireqenien, punësimin e femijëve e të rinjve si edhe çështje të tjera që lidhen me të, kur këto ligje zbatohen nga inspektorët e punës.

- b) të furnizojë me informacion teknik e keshillime punëdhësit e punëtorët përsa i përket mjeteve me efektive të pajtimit me këto ligje.
- c) t'i bejë të ditur autoritetit kompetent objektet ose abuzimet jo të mbuluara nga ligjet ekzistuese.

2. Nëse funksione të tjera u besohen inspektorëve të punës, këto nuk duhet të bëhen pengesë në ushtrimin e funksioneve të tyre kryesore as të dëmtojnë në një mënyrë të çfarëdoshme autoritetin ose paanësinë e nevojshme për inspektorët e punës në marrëdhëniet e tyre me punëdhënësit dhe punonjësit.

Neni 4

1. Përsa kohe është i pajtueshem me praktikat administrative të Anëtarit, inspektimi i punës do të vendoset nën kontrollin e mbikqyrjen e autoritetit qendror.

2. Në rastin e një shteti federal, termi "autoritet qendror" mund të thotë ose autoritet federal ose qendror i një njesie të federuar.

Neni 5

Autoriteti kompetent do të bëjë rregullimet e duhura për të rritur:

a) bashkëpunimin efektiv midis shërbimeve të inspektimit e shërbimeve të tjera qeveritare e institucioneve private apo publike që marrin pjesë në aktivitete të ngjashme.

b) bashkëpunimin midis zyrtarëve të inspektoriatit të punës e punëdhënësve apo punëtorëve e organizatave të tyre.

Neni 6

Stafi i inspektimit do të përbehet nga zyrtarë publike, statusi i të cilëve dhe kushtet e shërbimit janë të tilla sa që të sigurojnë stabilitet në punësim e janë të pavarura ndaj ndryshimeve qeveritare dhe ndikimeve të jashtme të papershtatshme.

Neni 7

1. Duke iu nënshtruar ndonjë kushti për rekrutim tek shërbimi publik

qe mund te pershkruhet si ligj ose akt nenligjor kombetar, inspektoret e punës do të rekrutohen vetem ne baze te aftesive te tyre ne kryerjen e detyrave.

2. Mjetet per te vertetuar kete aftesi do të percaktohen nga autoriteti kompetent.

3. Inspektoret e punës do të trajnohen ne menyre te pershtatshme per te kryer detyrat e tyre.

Neni 8

Edhe grate edhe burrat do të jene te pershtatshem per t'u caktuar si staf inspektimi, aty ku eshte e nevojshme, detyra te vecanta mund t'u caktohen burrave e grave inspektore.

Neni 9

Çdo Anëtar qe do të marre masat e nevojshme per te siguruar qe eksperte e specialiste teknike te kualifikuar, perfshire ketu specialiste mjeksie, inxhinjerie, elektriciteti, kimie, perfshihen ne punën e inspektimit, ne menyre te tille qe te jete sa me e pershtatshme ne kushtet kombetare, per qellimin e sigurimit te zbatimit te ligjshmerise qe lidhet me mbrojtjen e shendetit e sigurise ne punë te punëtoreve e te mbikqyrjes se efekteve te proceseve, materialeve e metodave te punës mbi shendetin e sigurimin e punëtoreve.

Neni 10

Numri i inspektoreve te punës do të jete i mjaftueshem per te siguruar shkarkimin efektiv te detyrave te inspektoriatit e do të percaktohet ne baze te:

- a) rendesise se detyrave qe kane per te kryer inspektoret, ne vecanti
 - (i) numrin, natyren, madhesine dhe situaten e vendeve te punës qe do t'i nenshtrohet inspektimit,
 - (ii) numrin dhe klasat e punëtoreve te punësuar ne keto vende punë,
 - (iii) numrin dhe kompleksitetin e ligjeve qe do të zbatohen,
- b) mjetet materiale te vendosura ne dispozicion te inspektoreve,
- c) kushtet praktike nen te cilat vizitat e inspektimit duhen kryer qe te jene efektive.

Neni 11

1. Autoriteti kompetent do të beje rregullimet e nevojshme per pajisjen e inspektoreve te punës me:

- a) zyra e lokale te pajisura ne menyre te pershtatshme ne perputhje me kerkesat e sherbimit dhe ku te hyjne te gjithë personat e interesuar,
- b) lehtesira transporti te nevojshme per kryerjen e detyrave te tyre ne rastet kur lehtesira publike te pershtatshme nuk ekzistojne.

2. Autoriteti kompetent do të beje rregullimet e nevojshme per t'iu rimbursuar inspektorëve te punës ndonje shpenzim udhëtimi ose të rastit që mund të jetë i nevojshëm për kryerjen e detyrave të tyre.

Neni 12

1. Inspektoret e punës qe jane te pajisur me kredencialet e duhura do të autorizohen:

- a) te hyjne lirshem e pa lajmeruar me pare në cdo ore te dites ose nates ne vende punë qe do t'i nenshtrohen inspektimit,
- b) te hyjne ditën aty ku kane shkaqe te aresyeshme te besojne se duhet te kryejne inspektim, dhe
- c) te kryejne ndonje ekzaminim, test, ose hetim qe mund te konsiderojne te nevojshem me qellim qe te bindin veten se kushtet ligjore po mbikqyren rreptesisht, e ne vecanti:
 - (i) te marrin ne pyetje vetem ose ne prani te deshmitareve, punëdhenesin ose stafin e sipermarrjes mbi ndonje ceshtje qe ka te beje me zbatimin e kushteve legale,
 - (ii) te kerkojnë prodhimin e librave, regjistrave ose dokumentave te tjera, mbajtja e te cilave pershkruhet nga ligjet e aktet nenligjore kombetare qe lidhen me kushtet e punës me qellim qe te shihet se ato jane ne perputhje me ligjet e per te kopjuar keto dokumenta ose per te nxjerre ekstrakte nga ato,
 - (iii) te zbatojnë postimin e lajmerimeve qe kerkohen nga kushtet legale,
 - (iv) te marren ose zhvendosen per qellime analizash mostra materialesh e substanca qe perdoren duke lajmeruar punëdhenesin ose perfaqesuesin e tij per cdo moster ose substance te marre per kete qellim

2. Me rastin e nje vizite inspektimi, inspektoret do të lajmerojne punëdhënesin ose perfaqesuesin e tij, per prezencen e tyre, ne rast se ata e konsiderojne te nevojshme per kryerjen e detyres.

Neni 13

1. Inspektoret e punës do të autorizohen te ndermarrin veprime per te riparuar defekte qe vihen re ne uzine, ne hartimin e planit ose metodat e punës ku mund te kene shkaqe te besueshme se ato perbejne kerccenim per shendetin ose sigurine e punëtoreve.
2. Me qellim qe te nxiten inspektoret per te ndermarre hapa te tilla, ata do të autorizohen duke iu nenshtruar cdo të drejte apelimi tek nje autoritet administrativ ose juridik, qe mund te garantohet me ligj, te bejne ose jo porosite qe kerkojne:
- a) ndryshime te tilla tek instalimi ose uzina qe duhen kryer brenda nje kohe limit të përcaktuar, te nevojshme per te siguruar perputhje me ligjet qe lidhen me shendetin ose sigurimin e punëtoreve, ose
 - b) masa me force te menjehershme ekzekutuese kur ka rrezik te dukshem te shendetit ose sigurise se punëtoreve.
3. Aty ku procedurat e pershkruara ne paragrafin 2 nuk pajtohen me praktiken administrative ose juridike te Anëtarit, inspektoret do të kene te drejten t'i drejtohen autoritetit kompetent per nxjerrjen e urdherave ose per marrjen e masave me force ekzekutuese te menjehershme.

Neni 14

Inspektorati i punës do të lajmerohet per aksidentet industriale si edhe rastet e semundjeve profesionale ne raste e menyre te tille sic pershkruhet nga ligjet e aktet nenligjore kombetare.

Neni 15

Duke iu nenshtruar percaktimeve te bera nga ligjet kombetare e aktet nenligjore, inspektoret e punës:

- a) do të ndalohen te kene interes direkt ose indirekt ne sipermarrjet qe kane nen kontroll,
- b) do t'i nenshtrohen gjobave te caktuara ose masave disiplinuese, nese nxjerrin, pasi lene sherbimin, ndonje sekret prodhues ose tregetar, ose proces pune qe mund ta mesojne gjate kryerjes se

- detyres, dhe
- c) do të trajtojnë si plotësisht konfidenciale burimin e ndonjë ankese që iu behet e ditur në lidhje me ndonjë shkelje në ligjshmeri e nuk do të njoftojë punëdhënesin ose përfaqësuesin e tij për kryerjen e një vizite inspektimi si pasoje e kesaj ankese.

Neni 16

Vendet e punës do të inspektohen aq shpesh sa të jete e nevojshme për të siguruar zbatimin efektiv të ligjshmerise perkatese.

Neni 17

1. Personat që shkelin ose lenë pas dore rregulloren e përcaktuar nga inspektorët e punës do t'i nënshtrohen procedurave ligjore pa paralajmërim: me kusht që përjashtimet mund të behen nga ligje kombëtare ose akte nënligjore në baze të rasteve ku ishte lajmëruar me parë për kryerjen e masave parandaluese ose rregulluese.
2. Do të lihet në gjykimin e inspektorëve të punës për të dhene paralajmërimë ose keshillime në vend të ndermarjes ose rekomandimit të procedurave.

Neni 18

Gjopa të përshtatshme për shkeljen e rregulloreve të zbatuara nga inspektorët e punës dhe për pengimin në kryerjen e detyrave të inspektorëve do të përcaktohen nga ligje e akte nënligjore kombëtare e do të zbatohen me efektivitet.

Neni 19

1. Inspektorëve të punës ose zyrtarëve lokalë të inspektimit, sipas rastit do t'u kërkojë t'i nënshtrohen autoritetit qendror të inspektimit me raporte periodike mbi rezultatet e aktivitetit të tyre të inspektimit.
2. Keto raporte do të hartohen në këte mënyrë e do të trajtojnë probleme të tilla si të jene përshkruar here pas here nga autoriteti qendror. Ata do të dorëzohen aq shpesh sa e përshkruajne autoritetet e në asnjë rast me pak se 1 here në vit.

Neni 20

1. Autoriteti qendror i inspektimit do të botojë një raport të përgjithshëm vjetor mbi punën e shërbimeve të inspektimit nën kontrollin e vet.
2. Raporte të tilla vjetore do të botohen brenda një kohe të

aresyeshme pas fundit te vitit me te cilen lidhen keto raporte, e ne ndonje rast brenda 12 muajve.

3. Kopje raportesh vjetore do t'i transmetohen Drejtorit te Pergjithshem te Zyrës Ndërkombëtare te Punës brenda nje periudhe te aresyeshme pas publikimit te tyre e ne ndonje rast brenda 3 muajve.

Neni 21

Raporti vjetor i botuar nga autoriteti qendror i inspektimit do të trajtoje ceshtjet e meposhteme e te tjera te lidhura me to per aq kohe sa ato te jene nen kontrollin e autoritetit ne fjale.

- a) ligjet e aktet nenligjore te lidhura me punën e sherbimit te inspektimit,
- b) stafin e sherbimit te inspektimit te punës,
- c) statistikat e vendit te punës qe i nenshtrohet inspektimit e numrin e punëtoreve te punësuar aty,
- d) statistikat e vizitave te inspektimit,
- e) statistikat e shkeljeve te gjobave te vena,
- f) statistikat e aksidenteve industriale,
- g) statistikat e semundjeve profesionale.

Pjesa II

Inspektimi i punës ne tregeti

Neni 22

Çdo Anëtar i Organizatës Ndërkombëtare te Punës, per te cilin kjo pjese e kesaj Konvente eshte me fuqi do të mbaje nje sistem te inspektimit te punës ne tregeti.

Neni 23

Sistemi i inspektimit në punë në ndërmarrje tregtare zbatohet në ato ndërmarrje për të cilat inspektorët e punës janë të ngarkuar të sigurojnë zbatimin e dispozitave ligjore që kanë të bëjnë në kushtet e punës dhe me mbrojtjen e punonjësve në ushtrimin e profesionit të tyre.

Neni 24

Sistemimi i inspektimit te punës ne tregeti do të veproje ne perputhje me kerkesat e neneve 3 deri ne 21 te kesaj Konvente per aq kohe sa jane te zbatueshme.

Pjesa III **Rregulla te ndryshme**

Neni 25

1. Çdo Anëtar i Organizatës Ndërkombëtare te Punës qe ratifikon kete Konvente, mund te perjashtoje pjesen II te kesaj Konvente nepermjet nje deklarate bashkangjitur ratifikimit te tij.
2. Çdo Anëtar qe ka bere nje deklarate te tille mund ta anulloje ate ne cdo kohe nepermjet nje deklarate pasuese.
3. Çdo Anëtar, per te cilin nje deklarate e bere nen paragrafin 1 te ketij neni eshte ne fuqi, do të tregojë cdo vit ne raportin e tij vjetor mbi zbatimin e kesaj Konvente, pozicionin e ligjit te tij e praktikës ne baze te rregullave te pjeses se dyte te kesaj Konvente, dhe shtrirjen e efektit te dhene ose te propozuar per keto rregulla

Neni 26

Ne ndonje rast ku ka dyshime ne lidhje me ndonje siper marrje, pjese ose sherbime siper marrjesh ose vend punë, ku zbatohet kjo Konvente, ceshtja do të vendoset nga autoriteti kompetent.

Neni 27

Ne kete Konvente termi "rregulla ligjore" perfshin shtese ne ligje e akte nenligjore, arbitrimet e marreveshje kolektive mbi te cilat shtrihet forca e ligjit e qe jane te detyrueshme nga inspektoret e punës.

Neni 28

Do të perfshihet ne raportet vjetore per t'ia nenshtruar nenit 22 te Kushtetutes se Organizatës Ndërkombëtare te Punës, informacioni i plote qe ka te beje me ligjet e aktet nenligjore ku behen efektive kushtet e kesaj Konvente.

Neni 29

1. Ne rastin e nje Anëtari, territori i te cilit perfshin zona te medha, ku per shkak te popullsise se rralle ose stadiit te zhvillimit te zones, autoriteti kompetent e konsideron te papraktikueshem zbatimin e kushteve te kesaj Konvente, autoriteti mund t'i perjashtoje keto zona nga zbatimi i kesaj Konvente ne pergjithesi ose me perjashtime te tilla ne lidhje me siper marrjet ose profesionet e caktuara qe mendohen te

pershtatshme.

2. Çdo Anëtar do të tregojë në raportin e tij të parë vjetor mbi zbatimin e kësaj Konvente nën nenin 22 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, ndonjë zone që propozon t'i rikthehet kushteve të nenit në fjale, duke dhënë arsye të këtij propozimi. Asnjë Anëtar nuk do të lejohet t'i rikthehet këtyre rregullave pas datës së raportit të tij të parë vjetor, me përjashtim të zonave të treguara.

3. Çdo Anëtar që i është rikthyer kushteve të nenit në fjale do të tregojë në raportet vjetore pasuese, zonat, ku ai heq dorë nga e drejta për t'ju drejtuar rregullave të mesiperme.

Nenet 30-31

Deklarata e zbatimit në territore jashtë kryeqytetase.

Pjesa IV

Dispozitat përfundimtare

Nenet 32-39

Dispozitat standarte përfundimtare.